

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

**Mikä on hyvä käytäntö, miten sen tunnistaa ja
miten se on hyödynnettävissä**

Satu Korhonen
erikoissuunnittelija, THL / MEKA

Best practice –traditio ja avoin innovaatio

- Hyvän käytännön käsitteen tausta liiketaloustieteessä ja taloudellisessa tuottavuudessa
- Käsite otettu käyttöön myös julkisen sektorin puolella, jossa saanut erilaisia sisältöjä
- Suomessa sosiaali- ja terveysalalla hyvä käytäntö on työn kehittämisen väline
- THL:n kehittänyt kuvaus- ja toimintakonseptin, joka tukee vuorovaikutteista tiedonrakentelua käytäntöjen kehittämisessä

Mikä on käytäntö?

- Käytäntö voi arkikielessä olla yhtä kuin toimintatapa tai toimintamalli
- Käytännöllä tarkoitetaan rajattua toimintasytemiä, joka koostuu toimijoista, vuorovaikutuksesta ja resursseista
- Hyvä käytäntö on arvioitu toimintatapa, joka tuottaa positiivisia tuloksia sen ensisijaisen tarkoituksen kannalta

Hyvä käytäntö –toiminnan tausta - ajattelu

- Hyvä käytäntö -toimintakonseptissa keskeistä on vuorovaikutteiset ympäristöt, jotka edistävät yhdessä oppimista ja uuden tiedon muodostumista.
- Vuorovaikutus verkostoissa lisää oppimista, jonka tuloksena syntyy lisää innovaatioita.
- Verkostoilla tarkoitetaan innovaatiota edistävien toimijoiden ryhmittäytymistä yhteen, jolloin tarkoituksena on saada aikaan osaamisen vaihtamista ja täydentämistä
- Tiedon keräämisellä ja jakamisella on keskeinen merkitys

Miksi avoimuus?

- Hyvä käytäntö –toiminnan lähtökohtana on avoimuus
- Tarkoituksena tuoda yhteen käytäntöjen kehittämiseen kiinnostuneita ihmisiä ja edistää uuden tiedon, ideoiden ja osaamisen syntymistä ja leviämistä
- Toimintaympäristön muutokset (ikäntyminen, työvoiman väheneminen) mahdollisena kannustimena
- Yksittäisten toimijoiden kehittämistyöstä yhteiskehittelyyn

Kysymys:

- Mitä hyötyä organisaatiollesi on hyvän käytännön jakamisesta?

Miksi kuvata hyvä käytäntö?

- Tiivistelmän on tarkoitus palvella niitä alan ammattilaisia ja johtajia, jotka haluavat soveltaa hyväksi arvioitua käytäntöä omassa työympäristössään.
- Käytännön kuvaaminen auttaa oman työn kehittämisessä
- Käytännön kuvaaminen tekee omaa työtä näkyväksi, mahdollistaa esimerkkinä olemisen
- Käytännön kirjaaminen nostaa hiljaista tietoa esiin ja voi tuoda jatkuvuutta työyhteisön toimintaan
- Valmiit kuvaukset tarjoavat tärkeää tietoa käytännöistä alan kehittäjille

Läpinäkyvä ja tiivis kuvaus tukee levittämistä ja käyttöönottoa

- THL:ssä kehitetty hyvän käytännön kuvausmalli
- Pyrkimyksenä selkeät ja läpinäkyvät kuvaukset, jotta lukija voi nähdä, miten tulokset käytännön toimivuudesta, vaikutuksista ja vaikuttavuudesta on saatu
- Kuvauksen avulla käytäntö rajataan ja nostetaan esiin keskeiset tekijät
- Hyvän käytännön kuvaus on osa käytännön levittämistä, kuvaukset julkaistaan myös sivustolla www.hyvakaytanto.fi

Hyvän käytännön tunnistaminen

- Hyvä käytäntö voi syntyä eri tavoin, esim.:
 - Tunnistetaan ongelma työyhteisössä ja kehitetään uusi käytäntö
 - Käsitteellistetään ja arvioidaan vallitsevia käytäntöjä
- Käytäntö voi olla kehitetty joko perustoiminnan yhteydessä tai kehittämishankkeessa.
- Käytännön hyvyyttä tarkastellaan mallissa ennen kaikkea sen ensisijaisen tarkoituksen, esim. työhyvinvoinnin lisääntymisen tai asiakkaiden voimaantumisen, kannalta, mutta myös muut arviointinäkökulmat ovat tervetulleita (esim. toimivuus ammattilaisten kannalta tai organisaation kustannus-tehokkuus).

Käytäntöjen arviointi

Arvioinnin tulee osoittaa käytännöllä saavutettuja positiivisia tuloksia sen tarkoituksen kannalta, esim. asiakkaiden voimaantuminen tai terveydentilan koheneminen.

Käytäntöä koskevia kysymyksiä:

1) Käytännön kehittämistä ja toimeenpanoa tukevat kysymykset:

Millaisia resursseja eri toimijoiden tulee mobilisoida käytännön toimijoina ja miten heidän tulee niiden kanssa toimia, jotta käytäntö toimii?

2) Käytännön tuottamia seuraamuksia koskevat kysymykset:

Mitä käytännön käyttöönotto ja toimeenpano saa aikaan eri toimijoiden (esim. asiakas, ammattilainen jne.) kannalta?

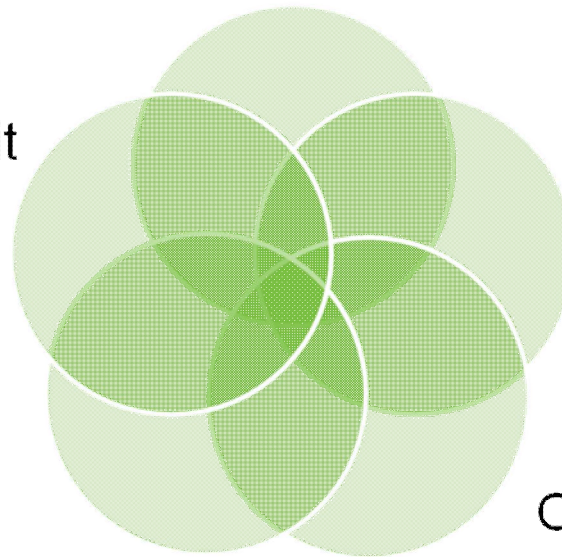
Asiakasaspektit

Juridiset aspektit

Ammattilaisaspektit

Eettiset
aspektit

Organisatoriset
aspektit

Käytäntöjen arvioinnin aspektit

Kysymyksiä käytännön kuvaajalle:

- Miten kuvailisit kehitettyä/kehittävää käytäntöä ja sen käyttötarkoitusta?
- Mikä mielestäsi on käytännössä hyvää ja toimivaa?
- Keitä käytännön toteuttamiseen osallistuu?
Millaisin resurssein? Millainen prosessi on kyseessä?
- Millaista tietoa on kerätty tai tarkoitus kerätä käytännön toimivuudesta ja tuloksista? Miten?
- Miten käytäntöä on tarkoitus juurruttaa? Entä levittää?

Tervetuloa mukaan toimintaan!

- THL on perustanut temaattisia oppimisverkostoja hyvä käytäntö –toimintaan
- Uudet toimijat ovat tervetulleita kehittämään ja kuvaamaan omia käytäntöjään
- Lisätietoja www.hyvakaytanto.fi tai oppimisverkostokoordinaattori Anne Vierrokselta (anne.vierros@thl.fi)

Kommentit:

- Mitä ajatuksia?

